

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) i Kalmar län

Vägledning vid framtagande av områden

Länsstyrelsen
Kalmar län

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) i Kalmar län

Utgiven av	Länsstyrelsen Kalmar län
Diarienummer	521-5378-11
Ansvarig enhet	Samhällsbyggnadsenheten
Layout	Carina Nanker
Författare	Kerstin Lind Andréasson
Omslagsbild	Sjön Ytlången i Västerviks kommun
Fotograf omslagsbild	Kerstin Lind Andréasson
Övriga foton	Mattias Persson, Lars Ljungström och Kerstin Lind Andréasson

Inledning

Strandskydd är enligt miljöbalken ett områdesskydd som syftar till att trygga allmänhetens tillgång till strandområden samt värna strandmiljöns livsmiljöer för växt- och djurliv. Strandskydd råder vid kusten, insjöar och vattendrag intill 100 meter från strandlinjen vid normalt vattenstånd. Länsstyrelsen får i det enskilda fallet utöka strandskyddet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Strandskyddet och allemansrätten är närmast unikt för Sverige, skyddet av stränderna är en värdefull naturtillgång med omfattande biologisk mångfald och en källa till naturupplevelser.

I den lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2009 är det möjligt för kommuner att i sin översiktsplanering peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade **LIS-områden**.

Syftet med att peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där en viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Behovet av att stimulera en sådan utveckling finns främst i landsbygdsområden som inte är belägna i närheten av stora tätorter.

Med åtgärder som främjar landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge **positiva sysselsättningseffekter** eller som kan bidra till att **upprätthålla serviceunderlaget i landsbygder**. Det ska fortfarande finnas god tillgång till strandområden för allmänheten och förutsättningar för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Det innebär att endast en begränsad del av en kommuns samlade strandskyddsområden får pekas ut som LIS-område.

Utpekandet av LIS-områden ska ske i den kommunövergripande översiktsplanen eller som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande när man prövar dispenser och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. Strandskyddet upphävs inte genom att en kommun redovisar ett sådant område i översiktsplanen, utan fortfarande gäller det grundläggande kravet på särskilda skäl för att upphäva eller ge dispens från strandskyddet.

Vad säger lagen

I Miljöbalken 7 kap 18e § sägs "Med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses vid tillämpningen av 18d § ett område som

1. Är lämpligt för utvecklingen av landsbygden
2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt,
3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften
 - a) i eller i närheten av tätorter,
 - b) i ett kust- eller kustskärgårdsområde från Forsmark till Veda vid Storfjärden i Ångermanland eller från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland,
 - c) på Gotland, eller
 - d) vid Väneren, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen, om det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse i området, och
4. Inte är ett kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark, utmed Ölands kust eller i Ångermanland från Veda vid Storfjärden till Skataudden vid Näskefjärden.

En översiktsplan enligt 4 kap. 1 § plan- och bygglagen (1987:10) ska ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett sådant område som avses i första stycket. Översiktsplanen är inte bindande för myndigheter och enskilda.

Översiktskarta

Nya regler för strandskydd och landsbygdsutveckling.

1

Kommunerna kan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Geografiskt område: Hela Sverige, med undantag för område 2 och 3.

Förklaring: Regler om landsbygdsutveckling gäller i hela landet, med följande undantag.

2

Kommunerna ska vara restriktiva när de pekar ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Geografiskt område: tätortsområden, kust- eller kustskärgårdsområdet från Forsmark till Veda vid Storfjärden i Ångermanland, samt från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland, Gotlands kust, samt Vätern, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen.

Förklaring: Regler om landsbygdsutveckling får tillämpas med viss begränsning.

3

Kommunerna kan inte peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Geografiskt område: Kust- eller kustskärgårdsområdet från gränsen mot Norge till Forsmark, Ölands kust, samt i Ångermanland från Veda vid Storfjärden till Skataudden vid Näskefjärden.

Förklaring: Regler om landsbygdsutveckling får inte tillämpas.

Vid sjöar och vattendrag innanför de nu beskrivna strandskyddsområdena bör det vara lämpligt att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Det kommer dock finnas anledning att ta hänsyn till att friluft- och naturvårdsintressen ofta är betydande i närheten av kust- eller kustskärgårdsområde (prop. 2008/09:119 sid. 111).

Begreppet landsbygd och landsbygdsutveckling

Bedömningen om vad som är landsbygd och landsbygdsutveckling är enligt propositionen 2008/09:119 ”Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden” en fråga som kommunen har stort utrymme att tolka, det ges inga tydliga riktlinjer.

Det är inte lätt och heller inte önskvärt att definiera landsbygd på ett entydigt sätt. I stället måste lokala förutsättningar stå i fokus. Ingen landsbygd är den andra lik och de särdrag som förenar landsbygden i Sverige är den speciella fysiska miljön och glesheten. Begreppet landsbygd är alltså en stor variation av sociala, ekonomiska och miljömässiga förhållanden vilket också är anledningen till att vi i Sverige inte har någon enhetlig definition. Däremot finns ett flertal vedertagna definitioner där landsbygden beskrivs utifrån olika perspektiv. Det gemensamma för de skriftliga definitionerna är att alla utgår från tätare strukturer, tätorter, för att beskriva glesare strukturer.

Förutsättningar i Kalmar län

Vatten- och strandmiljöer är och har historiskt sett varit viktiga för Kalmar län. Totalt sett finns mer än 2000 sjöar i länet och antalet öar, kobbar och skär uppgår till ca 10 000. Den 475 mil långa kusten, inklusive alla öar och skär, är Sveriges längsta – och då är inte Ölands kustlinje på ca 50 mil inräknad.

Kalmar län har stora möjligheter till en positiv utveckling av landsbygden, tack vare stora natur- och kulturmiljövärden, ett gynnsamt klimat samt en stor besöksnäring. Enligt dåvarande glesbygdsverkets definition bor 40 % av Kalmar läns ca 235 000 invånare på landsbygden.

I Kalmar län är det inte möjligt att peka ut LIS-områden längs kusten eller i skärgården. Med kusten avses de områden som utgörs av det utökade strandskyddet. Innanför det utökade strandskyddet är det möjligt att peka ut LIS-områden vid vattendrag och sjöar. Vid ett sådant utpekande bör stor hänsyn tas till att natur- och friluftsvärden ofta är betydelsefulla i närheten av kust- och skärgårdsområden.

LIS i områden med utökat strandskydd

Strandskyddet utmed fastlandskusten omfattas idag av differentierat strandskydd om 100-300 meter. Öarna i Östersjön och Öland omfattas av 300 meter strandskydd och 29 sjöar omfattas av utökat strandskydd om 200 meter.

Länsstyrelsen ska senast 31 december 2014 se över och fatta nya beslut om det utvidgade strandskyddet. Översynen kan innebära både en utökning av strandskyddet upp till 300 meter inom befintliga och nya områden men även en återgång till det generella strandskyddet om 100 meter. Om kommunerna har för avsikt att peka ut LIS-områden där det idag gäller utökat strandskydd bör det föregås av en tidig diskussion med Länsstyrelsen.

Innehållet i översiktsplanen

Eftersom strandskyddets syften är långsiktiga bör kommunen ha ett långt tidsperspektiv och utpekandet bör därför grundas på relevanta planeringsunderlag. Utpekandet bör ha sin grund i en kommunövergripande syn på landsbygdsutveckling.

Utveckling är en förändring som ofta antas ske från ett läge eller sämre tillstånd till ett högre eller bättre. Landsbygdsutveckling innebär då en förbättring eller förstärkning av landsbygdens värden. Utifrån definitioner av vilka områden som är berörda behövs en analys av landsbygdens förutsättningar avseende strukturer av befolkning, service, infrastruktur och kultur- och naturmiljöer.

LIS-områden ska behandlas i kommunomfattande översiktsplaner eller i ett tematiskt tillägg för hela kommunen. Det är inte lämpligt att enbart göra en fördjupning för ett avgränsat område utan att ha helhetsbilden klar för sig. Det är viktigt att stor tyngd läggs på själva ÖP-processen. En förutsättning för att kunna hantera strandskyddsfrågan via ett tillägg är att den kommunomfattande översiktsplanen är aktuell.

Eftersom en översiktplan ska ange kommunens viljeinriktning med mark- och vattenanvändning anser länsstyrelsen att det ska framgå vilket syfte som är tänkt inom respektive LIS-område. Avgränsningarna på plankartan bör vara i en sådan skala och med en sådan tydlig avgränsning så att feltolkningar undviks vid dispensprövning och vid detaljplaneläggning.

Det är viktigt att i arbetet med både översiktsplanen som helhet och de delar som rör LIS-områden se till användningen av vattenområdena och de värden som finns i och kopplade till dessa miljöer. LIS-områdena och tänkt användning av dessa måste systematiskt kopplas till påverkan av vattenmiljön, inte minst mot bakgrund av att många vatten omfattas av miljökvalitetsnormer.

Orörda strand- och vattenområden är, och kommer förmodligen i framtiden ännu mer att vara, en stark attraktionskraft för en kommun. Exploatering i sådana områden bör därför föregås av noggrann planering och inriktas mot att så många som möjligt får nytta av stränderna.

Länsstyrelsens roll

Inför framtagande av LIS-områden i översiktsplanen kan länsstyrelsen, genom samhällsbyggnadsenheten, bistå med underlagsmaterial och ge rekommendationer om vilket underlag som behöver kompletteras.

Länsstyrelsen ska i dialog med kommunen verka för att LIS är förenligt med kriterierna i miljöbalken 7 kap 18 e §. Under samrådet tar länsstyrelsen del av och samordnar synpunkter och yttrande från andra berörda länsstyrelser och statliga myndigheter.

Under utställningsskedet avger länsstyrelsen ett granskningsyttrande där det tydligt framgår om kommunens redovisning av LIS är förenligt med miljöbalken 7 kap 18 e § eller inte.

Generella riktlinjer för utpekande av LIS-områden

Övergripande målsättning

Med åtgärder som främjar landsbygdutveckling i strandnära lägen avses sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter eller som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i landsbygder.

Allmänt

- Området ska vara lämpligt för utvecklingen av landsbygden.
- Det ska vara av allmänt intresse att området tas i anspråk.
- Utpekade områden får endast uppta en begränsad del av kommunens sjöar och vattendrag samt ligga i områden med lågt bebyggelsetryck. Detta för att strandskyddets syften ska kunna tillgodoses långsiktigt i områdets närhet och i kommunen som helhet.
- Utpekade områden i och i anslutning till tätorter får endast ha en liten betydelse för strandskyddets syften. Strandnära områden i tätorter har ett högt värde för rekreation och friluftsliv.
- Utpekade områden kan vara lämpliga för till exempel turism och friluftsliv men det kan motverka strandskyddets syften om de bebyggs med bostäder.

För att identifiera lämplig LIS-områden behövs en god kännedom om strändernas kvalitet, men också om landsbygdens förutsättningar, strukturer och behov.

Ett område kan vara tämligen vanligt i ett regionalt perspektiv men exklusivt ur ett nationellt perspektiv.

Tillvägagångssätt

- Definiera landsbygdsutvecklingsområden i hela kommunen för att därefter se till de områden som ligger strandnära. Utpekandet bör ha sin grund i en kommunövergripande syn på landsbygdsutveckling.
- Redovisa hur exploatering av respektive LIS-område kan förväntas bidra till utveckling av landsbygden – positiva sysselsättningseffekter eller/och utökat serviceutbud.
- Ange vilka mål, överväganden och kriterier som ligger till grund för urvalet och avgränsning av LIS-områden
- Redovisa hur stor del av kommunens strandområden som är bebyggda samt hur bebyggelsestrycket ser ut i kommunen och i de aktuella områdena.
- Strand och vattenfakta
Redovisa hur många sjöar som finns inom kommunen och hur tillgången till dessa ser ut (bebyggda och obebyggda). Redovisa även antalet LIS-områden i förhållande till antalet sjöar samt värden för rekreation och växt- och djurlivet. Det bör tydligt framgå av plankartan inom vilka områden reglerna kring landsbygdsutveckling i strandnära lägen kan tillämpas.
- Redovisa syftet med utpekade LIS-område, det vill säga vad kommunen föreslår att det används till för ändamål.
- Förutsättningar i området för exempelvis handel, service, turism, bostäder, skolor, kollektivtrafik, befintliga vägar, VA-nät är viktiga utgångspunkter. Speciell hänsyn ska tas till tillgängliga stränder i närheten av tätorter då dessa ofta är viktiga rekreationsområden för många människor.
- Hänsyn ska tas till skyddade områden enligt 7 kapitlet miljöbalken och andra områden med dokumenterade höga natur-, friluftslivs- och/eller kulturvärden. Redovisningen ska även innehålla en bedömning av sjöarnas/vattendragens kvalitet och kvantitet med avseende på strandskyddets syften (friluftslivet och goda livsvillkor för djur- och växtlivet).
- Områdena bör inventeras översiktligt med avseende på arter skyddade enligt artskyddsförordningen och biotopskyddade objekt. Hänsyn bör också tas till korridorer mellan skyddade områden.
- LIS bör medverka till att nå miljömålen. Det gäller till exempel ingen övergödning och att vatten/avlopp måste kunna lösas på ett bra sätt och gärna medverka till att förbättra förutsättningarna i området. Planera för att miljömålen *Levande sjöar och vattendrag* samt *God bebyggd miljö* inte motverkas. Miljömålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* och *Ett rikt växt- och djurliv* gynnas av att hänsyn tas till områden med höga naturvärden.
- I såväl översiktsplan som i tematiska tillägg till översiktsplanen ska det framgå hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer (MKN).
- En bedömning bör göras med beaktande av att bland annat förändringar i klimatet kan påverka markens lämplighet när det gäller markstabiliteten och risken för översvämningar.
- Mellankommunal planering
Landsbygdsområdena följer sällan administrativa gränser. Vid utpekande av områden nära kommungränser eller vid en sjö som delas med en annan kommun är det viktigt att kommunen samråder med angränsande kommuner. Områdenas belägenhet och utbredning kan komma att påverkas av angränsande kommuner.

Utgångspunkter från propositionen "Strandskyddet och utveckling av landsbygden" 2008/09:119

1. Vid bedömningen måste kunna konstateras att det rör sig om ett område som verkligen lämpar sig för landsbygdsutveckling med sådana byggnader, verksamheter och annat som anges i 18 d §.
2. Det ska vara fråga om ett område som är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. Det betyder att en begränsning gäller i både kvalitativt och kvantitativt hänseende. När man gör den bedömningen ska man uppskatta vilka effekter på lång sikt som en tillämpning av lättnader i 18 d § kan ha på strandskyddets syften. Utgångspunkten är att bedömningen ska göras utifrån strandskyddsområdets utbredning och karaktär i varje kommun, med beaktande av förhållandena i angränsande kommuner. Det innebär att de områden som redovisas i kommunens översiktsplan endast får omfatta en begränsad del av en kommuns samlade strandskyddsområden. Den kvantitativa begränsningen gäller i förhållande till strandskyddets båda syften, det vill säga att det ska fortfarande finnas god tillgång till strandområden och bevaras goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Hänsyn får tas till bland annat
 - hur mycket stränder som finns i kommunen,
 - vilka naturvårdsvärden som finns i strandskyddsområden,
 - hur stor del av dessa som redan är bebyggda,
 - vilka områden som bedöms ha störst effekt på landsbygdens utveckling,
 - hur terrängförhållandena är samt
 - hur stor negativ påverkan som ett bedömt ianspråktagande av områdena på lång sikt kan ha på strandskyddets syften.
3. Ett område i eller i närheten av en tätort får inte ha mer än en liten betydelse för strandskyddets syften.

Lämpliga områden för LIS

Skäl till att utpeka LIS-områden ska i första hand ske för att stärka orter som har en negativ befolkningsutveckling.

Verksamheter

Vid utpekandet av LIS-områden för verksamheter ska strandmiljön vara en förutsättning eller åtminstone en avsevärd fördel för den tilltänkta verksamheten. Områdets användning ska på lång sikt ge positiva sysselsättningseffekter och/eller bidra till att upprätthålla serviceunderlagen på landsbygden. I oexploaterade områden anser länsstyrelsen att verksamheter för att stärka det rörliga friluftslivet eller som har anknytning till rörligt friluftsliv kan vara möjliga. För verksamheter med inriktning på turism kan med fördel områden väljas där det redan finns etablerade turismverksamheter.

Bostadsändamål

Utpekande av LIS-områden för bostadsändamål kan ske i och i anslutning till mindre tätorter och bebyggelseansamlingar runt sjöar och vattendrag. Förutsättningen är att orterna redan har service och infrastruktur och med målsättning att kunna stärka och utveckla detta.

Länsstyrelsen anser att utpekade områden ska ha tillgång till och stärka någon/några av följande servicefunktioner

- Service (livsmedelsbutik, detaljhandel, et cetera)
- Offentligservice (skola, daghem, sjukvård et cetera)
- Kollektivtrafik (busshållplats, tågstation et cetera)

Beakta även behovet av närrekreationsområden.

Områden där större krav ställs/särskild hänsyn ska tas inför ett eventuellt utpekande av LIS-områden

- I eller i närheten av ”särskilt värdefulla vatten” som är utpekade inom ramen för miljö kvalitetsmålet *Levande sjöar och vattendrag*.
- Riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken ska bedömas från fall till fall.
- Verksamheter eller åtgärder i anslutning till ett natura 2000-område kan påverka miljön inom natura 2000-området. En bedömning ska göras från fall till fall.
- Vissa områden är inte lämpliga med hänsyn till målet om långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Det kan vara områden
 - som saknar sammanhang till befintlig bebyggelse/infrastruktur.
 - där bebyggelse riskerar att orsaka en långsiktig försämring av vattenkvaliteten för att det inte går att åstadkomma en bra vatten- och avloppslösning.

Områden som är olämpliga att peka ut som LIS-områden

- Skyddade områden såsom natura 2000-områden, nationalpark, naturreservat, kulturreservat, fågelskyddsområden, naturminnen, biotopskyddsområden och andra områden med höga dokumenterade värden.
- Områden i och i närheten av större tätorter eller andra områden med välkänt högt bebyggelsetryck. Strandnära områden i tätorter har ett högt värde för rekreation och friluftsliv.
- Områden där ett genomförande skulle innebära att en miljökvalitetsnorm för yt- eller grundvatten riskerar att inte kunna följas.
- Helt opåverkade områden med höga natur- och friluftsvärden.
- Områden som bedöms drabbas av skred, ras eller översvämning ska i princip inte pekas ut.
- Strandområden som utgör stråk/passager i naturen för växt- och djurliv.
- Ny bostadsbebyggelse ska inte lokaliseras så att det bildar en spridd gles bebyggelse i strandnära områden.

Dispensprövning och upphävande av strandskydd i detaljplan

Strandskyddet upphävs inte genom att en kommun redovisar ett sådant område i översiktsplanen, utan fortfarande gäller det grundläggande kravet på särskilda skäl för att upphäva eller ge dispens från strandskyddet.

Dispens från och upphävande av strandskydd är rättsligt bindande först vid prövning i det enskilda fallet.

Dispens

Två förutsättningar ska vara uppfyllda för att dispens ska kunna ges från någon av de åtgärder som är förbjudna i strandskyddsområde enligt 7 kap. 15 § miljöbalken:

- I. Det ska finnas så kallade särskilda skäl.
2. Syftet med strandskyddet ska inte påverkas, det vill säga djur- och växtlivet ska inte påverkas på ett oacceptabelt sätt och allmänhetens tillgång till strandområden ska inte försämrats.

Enstaka bostadshus med tillhörande komplementbyggnader i LIS-område får inte använda skälet landsbygdsutveckling. Däremot får det beaktas om bostadshuset avses uppföras i anslutning till redan befintligt bostadshus (strävan efter samlad bebyggelse).

Upphävande av strandskydd i detaljplan

En kommun får enligt 5 kap 7a § plan- och bygglagen i en detaljplan bestämma att strandskyddet ska upphävas för ett område om det finns särskilda skäl enligt 7 kap 18 c-d §§ miljöbalken. De särskilda skälen är desamma som vid dispensgivning. Utöver dessa särskilda skäl ska intresset att ta ett område i anspråk väga tyngre än strandskyddsintresset, se 5 kap. 7a § plan- och bygglagen och 7 kap. 18 § andra stycket miljöbalken.

Vad säger lagen (miljöbalken 7 kap 18 c-d §§)

Som särskilda skäl vid prövning av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävande eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

18 d §

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får man också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Planeringsunderlag

Förutom de kriterier och den lagstiftning som finns kring LIS gäller samma förutsättningar vid övrig planering enligt Plan och bygglagen.

Kommunen bör grunda sina urval och motiveringar av LIS-områden på följande kommunala planeringsunderlag:

- program/plan för landsbygden i hela kommunen och regionalt sett,
- bebyggelsestryck i strandnära områden,
- kvalitet och kvantitet på orörda stränder,
- strändernas betydelse för olika näringar, i första hand besöksnäringen,
- presentation av naturvärdena,
- friluftsvärden ur ett kommunalt perspektiv och
- kommunöverskridande underlag för kommungemensamma sjöar och vattendrag.

Länsstyrelsen tillhandahåller planeringsunderlag kring bland annat naturvärden, riksintressen, inventeringar med mera se länsstyrelsens GIS-underlag – www.gis.lst.se.

Databasen VISS (VattenInformationsSystem Sverige) är en databas med geografisk information som berör sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten i Sverige. VISS är under ständig utveckling – www.viss.lansstyrelsen.se.

För landsbygdsutveckling på regional nivå finns

Landsbygdsprogram för år 2007-2013

Programmets övergripande mål är att stödja en hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling av landsbygden –

www.lansstyrelsen.se/kalmar/sv/lantbruk-och-landsbygd/landsbygdsutveckling/landsbygdsprogram/

Regionalt utvecklingsprogram för Kalmar län (RUPEN)

Regionförbundets politiska måldokument. I RUPEN redovisas samlade mål för en hållbar regional utveckling och tillväxt samt strategier för hur målen ska nås. RUPEN är utgångspunkten för länets samlade arbete med regionala utvecklingsfrågor –

www.kalmar.regionforbund.se/sv/Rapporter--trycksaker/Rapporter--Trycksaker4/

Regionalt Serviceprogram (RSP) för Kalmar län

www.regionforbund.se/sv/Verksamheter/Naringsliv-Tillvaxt/Regionalt-Serviceprogram-Kalmar-lan/

Mer information

Miljöbalken (SFS 1998:808)

Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden. Proposition 2008/09:119

Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, handbok 2009:4, Naturvårdsverket och Boverket

PBL-Pilotprojekt 5. Översiktsplanens strategiska roll för landsbygdsutveckling, Boverket

I syfte att nå ett gemensamt förhållningssätt för utpekande av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Kalmar län har länsstyrelsen gjort en tolkning av vad sådan landsbygdsutveckling kan innebära. Här presenterar länsstyrelsen sina slutsatser som syftar till att vara ett stöd för kommuner vid utpekandet av LIS-områden samt vara ett stöd för länsstyrelsen i handläggning av ärenden rörande LIS.

Dokumentationen är tänkt att användas som ett översiktligt planeringsunderlag för kommunerna i Kalmar län och vara till hjälp vid utpekande av LIS-områden i översiktsplaner.

Länsstyrelsen
Kalmar län

www.lansstyrelsen.se/kalmar